

Saksframlegg

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
002/25	Ungdomsråd	28.01.2025
003/25	Hovedutvalg for miljø, kultur og næring Kommunestyret	29.01.2025

Oppstartssak rullering klima- og energiplan

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Arbeidet med rullering av ny klima- og energiplan for Larvik kommune starter opp 2025 med utgangspunkt i fremdriftsplanen presentert i denne saken.
2. Beslutningsgrunnlaget fra 2020 oppdateres og endres med ny og relevant kunnskap der det er aktuelt.
3. Mål og handlingsprogram fra 2020 revideres med utgangspunkt i beslutningsgrunnlaget og medvirkningsprosesser.

Saksbehandler: Rådgiver Regine Merethe Hildre

Vedtak som innstilling fra Ungdomsråd, 28.01.2025 - 002/25

1. Arbeidet med rullering av ny klima- og energiplan for Larvik kommune starter opp 2025 med utgangspunkt i fremdriftsplanen presentert i denne saken.
2. Beslutningsgrunnlaget fra 2020 oppdateres og endres med ny og relevant kunnskap der det er aktuelt.
3. Mål og handlingsprogram fra 2020 revideres med utgangspunkt i beslutningsgrunnlaget og medvirkningsprosesser.

Ungdomsråd 28.01.2025

Møtebehandling:

Votering:

Det ble votert over forslaget til kommunedirektøren og dette ble enstemmig anbefalt vedtatt.

UR - 002/25 Vedtak

1. Arbeidet med rullering av ny klima- og energiplan for Larvik kommune starter opp 2025 med utgangspunkt i fremdriftsplanen presentert i denne saken.
2. Beslutningsgrunnlaget fra 2020 oppdateres og endres med ny og relevant kunnskap der det er aktuelt.
3. Mål og handlingsprogram fra 2020 revideres med utgangspunkt i beslutningsgrunnlaget og medvirkningsprosesser.

Hovedutvalg for miljø, kultur og næring 29.01.2025

Møtebehandling:

Votering:

Det ble votert over kommunedirektørens forslag og dette ble enstemmig anbefalt vedtatt.

HMKN - 003/25 Vedtak

1. Arbeidet med rullering av ny klima- og energiplan for Larvik kommune starter opp 2025 med utgangspunkt i fremdriftsplanen presentert i denne saken.
2. Beslutningsgrunnlaget fra 2020 oppdateres og endres med ny og relevant kunnskap der det er aktuelt.
3. Mål og handlingsprogram fra 2020 revideres med utgangspunkt i beslutningsgrunnlaget og medvirkningsprosesser.

SAMMENDRAG:

I 2003 ble kommunens første klima- og energiplan politisk vedtatt, siden den gang har planen blitt revidert hvert 4. år. Den er et verktøy for å sikre at Larvik kommune jobber målrettet med klima- og energiutfordringene og tilkjennegir ambisjoner og virkemidler, både som bedrift og samfunn. Erfaringer har vist at denne arbeidsformen har gitt resultater for Larvik kommune. For perioden 2018-2023 har Larvik kommune som bedrift kuttet sine innrapporterte direkte utslipp med rundt 53 %, de totale innrapporterte utslippene er redusert med 26 %.

Klima- og energiplanen skal bygge opp under kommuneplanens samfunnsdel, og vil bygge på målstrukturen som er vedtatt gjennom den. De fem opprinnelige fokusområdene fra tidligere vedtatte planer videreføres, som en del av det langsiktige arbeidet med klima- og energi i Larvik. Medvirkning og forankring prioriteres høyt i planarbeidet. Planen utarbeides etter mal for temaplaner i Framsikt.

Kommunedirektøren foreslår at rulleringen av klima- og energiplanen gjennomføres i løpet av 2025 og at beslutningsgrunnlag, mål og handlingsplan fra 2020 oppdateres.

HANDLINGSROM:

- Vedtak KST-sak 178/20 Temaplan: Klima- og energiplan for Larvik kommune handlingsprogram 2020-2024

- Vedtak KST- sak 314/24 Planstrategi 2024-2027 Larvik kommune
- Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024)

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

I 2003 ble kommunens første klima- og energiplan politisk vedtatt. Siden den gang har planen blitt rullert fem ganger, denne rulleringen vil være den sjette i rekken. Oppstartssaken ble, i tråd med vedtak, fremmet for kommunestyret for første gang 15.11.2023 hvor følgende ble vedtatt: *Saken utsatt. Arbeidet med rullering av Klima- og energiplanen utsettes og behandles sammen med planstrategien i februar 2024* (KST-sak 242/23). Planstrategi 2024-2027 ble vedtatt i kommunestyret 11.12.2024, og klima- og energiplanen er en av planene som skal rulleres i planperioden med oppstart i 2025.

Hensikten med rulleringen er å videreutvikle det arbeidet som allerede er gjort og å følge opp de statlige forventningene om lokal innsats for å redusere klimagassutslipp og tilpasse oss klimaendringene. Klima- og energi planen vil tilkjenne Larvik kommune sine ambisjoner og hvilke virkemidler kommunen har som skal benyttes i arbeidet for å kutte utslipp både som bedrift og en del av larvikssamfunnet. Den skal bygge opp under kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt desember 2024. Spesielt relevant er innsatsområdet *Møte fremtiden i Larvik - den motstandsdyktige kommunen og bærekraftmål 13: Stoppe klimaendringene*.

De fem opprinnelige fokusområdene fra tidligere vedtatte planer vil bli videreført som en del av det langsiktige arbeidet med klima- og energi i Larvik kommune.

Kommunedirektøren foreslår at rulleringen av klima- og energiplanen har som mål å gjennomføres i løpet av 2025 og at beslutningsgrunnlag, mål og handlingsplan fra 2020 oppdateres.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Fremdriftsplanen skissert i denne oppstartssaken vil kun kreve personalressurser og økonomiske ressurser som dekkes innenfor vedtatt økonomiplan. Dersom det vedtas en annen fremdriftsplan som vil gi økte kostnader eller personalressursbruk, må det fremkomme hvordan dette skal finansieres.

KONSEKVENSER FOR BEFOLKNINGSVEKST, VERDISKAPING OG ØKT KOMPETANSE

Utarbeidelsen og oppfølgingen av klima- og energiplanen vil gi økt kompetanse for både innbyggere, politikere og ansatte i kommunen. Det vil også kunne gjøre Larvik kommune til en mer attraktiv, livskraftig og levende bo- og arbeidskommune.

MILJØFAKTORER:

Planen vil gi kommunen et oppdatert og fortsatt konkret verktøy å arbeide etter i klima- og energiarbeidet. Dette vil ha positiv effekt på kommunens klimagassutslipp og evne til klimatilpasning, og dermed også være et bidrag i å løse de nasjonale og globale klimautfordringene verden står overfor.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Utarbeidelsen og oppfølgingen av klima- og energiplanen vil ha en positiv konsekvens for barn og unge i Larvik kommune.

ALTERNATIVE LØSNINGER:

Kommunestyret står fritt til å beslutte den prosessen som ønskes i forbindelse med revidering av temaplanen. Det er viktig at det følger økonomi og ressurser med valgt prosess, samt at fremdriftsplanen er realistisk med utgangspunkt i hva som skal gjennomføres hvis annen prosess vedtas.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Det er kommunedirektørens vurdering at klima- og energiplanen er et av de viktigste verktøyene Larvik kommune har for å sikre et målrettet arbeid mot et lavutslippssamfunn, og på sikt et nullutslippssamfunn, samt å tilpasse seg klimaendringene. Rullering av planen vil gi et oppdatert kunnskapsgrunnlag, reviderte klimamål og tiltak som vil tydeliggjøre og synliggjøre kommunens ambisjonsnivå de neste fire årene. Det vil også synliggjøre hvilke virkemidler vi har for å bygge oppunder forpliktelsene Norge har i arbeidet med utslippsreduksjon og tilpasning til klimaendringer. Planen utarbeides etter mal for temaplaner i Framsikt.

Erfaringer har vist at et langsiktig målrettet arbeid gjennom kommunens klima- og energiplan i en egen temaplan har gitt resultater. For perioden 2018-2023 har Larvik kommune som bedrift kuttet sine innrapporterte direkte utslipp med rundt 53 %, de totale innrapporterte utslippene er redusert med 26 %. Kommunedirektøren mener dette blant annet kan forklares med at tidligere planarbeid har ført til økt bevissthet og kunnskap internt og eksternt for hvordan det kan jobbes effektivt for å nå vedtatte mål både for samfunn og bedrift. Arbeidet med klima- og energi er et langsiktig arbeid som krever fokus over tid. Klimabudsjettarbeidet i forbindelse med strategidokumentprosessen har også vært viktig. For en del av arbeidet vil det være vanskelig å måle konkrete resultater. I de tidligere planene har det vært jobbet med utgangspunkt i fokusområder, i vedtatt plan for perioden 2021-2024 følgende fokusområder løftet:

- Kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid
- Areal og transport
- Stasjonært energiforbruk
- Forbruk og avfall
- Tilpasning til klimaendring
- Klimaregnskap og klimabudsjett

Fokusområdet fra forrige planperiode, *klimabudsjett og klimaregnskap*, foreslås å bakes inn i de øvrige fem i denne planperioden, dette er innarbeidet i strategidokumentprosessen og rapporteringene som følge av fokuset som har vært i inneværende periode. Dette fokusområdet ble løftet frem som et eget fokus i forrige planperiode for å bygge forankring og bevissthet rundt arbeidet med klimabudsjett og klimaregnskap som verktøy. Det er kommunedirektørens vurdering at dette nå er innarbeidet i overordnede rutiner i organisasjonen og at den videre jobben med dette fokusområdet vil kunne ivaretas inn i de ulike fokusområdene i kommende planperiode. Eksempelvis vil det være snakk om bruk av klimabudsjett og klimaregnskap i konkrete prosjekter og planer.

Kommunedirektøren foreslår følgende overordnede fremdriftsplan for rulleringen:

Aktivitet i prosess	Antatt tidsperiode for gjennomføring
Oppstartssak vedtatt (HU og KST)	januar 2025
Administrasjonen oppdaterer beslutningsgrunnlaget	januar-mars 2025
Beslutningsgrunnlag legges frem politisk som melding til hovedutvalg og kommunestyre (HU og KST)	mars-april 2025
Medvirkningsprosess - politisk + rådene	mars-april 2025
Medvirkningsprosesser - eksternt	april-juni 2025
Administrasjonen bearbeider innspill	mai-august 2025
Medvirkningsprosesser - internt (inkl. intern høring)	mai-september 2025
Ekstern høring	oktober 2025

Fremdriftsplanen er utarbeidet med stramme frister, det legges derfor inn litt slingring på når planen skal vedtas politisk og det foreslås at hovedutvalg for miljø, kultur og næring holdes orientert hvis det blir endring. Dette for at intern og ekstern medvirkning i planprosessen ikke skal måtte reduseres med bakgrunn i tidsfrister. Det er kommunedirektørens vurdering at dette vil være viktig for å fremme god forankring og eierskap til planen frem mot og etter endelig vedtak.

Kommunedirektøren foreslår på bakgrunn av disse vurderingene følgende vedtak:

1. Arbeidet med rullering av ny klima- og energiplan for Larvik kommune starter opp 2025 med utgangspunkt i fremdriftsplanen presentert i denne saken.
2. Beslutningsgrunnlaget fra 2020 oppdateres og endres med ny og relevant kunnskap der det er aktuelt.
3. Mål og handlingsprogram fra 2020 revideres med utgangspunkt i beslutningsgrunnlaget og medvirkningsprosesser.